

Силабус навчальної дисципліни
«Облікове забезпечення використання інтелектуальної власності у бізнесі»

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма:

«Облік і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»

Рік навчання: 1, Семестр: 2

Кількість кредитів: 3

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль: диференційований залік

Форма проведення занять: лекції, семінарські заняття

Назва курсу	«Облікове забезпечення використання інтелектуальної власності у бізнесі»
Викладач	Гурина Наталія Валеріївна, к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та консалтингу
Контактний тел.	068 831 45 20
E-mail:	n.v.hurina@dpu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 2 години, кафедра обліку та консалтингу (ауд. 234, корп. В) Онлайн-консультації - за потребою.

Коротка анотація до курсу. Облікове забезпечення використання інтелектуальної власності у бізнесі – це сукупність принципів, методів, підходів, прийомів бухгалтерського і податкового обліку об'єктів інтелектуальної власності із врахуванням міжнародної практики.

Метою вивчення навчальної дисципліни є: формування загальних, глобальних та спеціальних компетенцій з питань бухгалтерського обліку і оподаткування об'єктів інтелектуальної власності задля глибшого розуміння: їх економічної природи, структури, механізмів і принципів захисту, методів оцінки та загалом факторів, що впливають на практику використання об'єктів інтелектуальної власності в бізнесі.

Завданням дисципліни є: формування у студентів цілісної системи знань щодо обліку об'єктів інтелектуальної власності, поєднуючи концептуальний і теоретичний підходи та враховуючи міжнародну практику.

Предметом вивчення дисципліни є нормативно-правове забезпечення об'єктів інтелектуальної власності, основних підходів до обрання відповідних методів облікової оцінки об'єктів інтелектуальної власності.

1. Формат курсу: змішаний (супровід в системі Moodle).

2. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни.

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти такими компетентностями:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства.

СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків.

СК05. Здатність застосовувати методи і методики аналітичного забезпечення сучасних систем менеджменту з урахуванням стратегії розвитку підприємства в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.

СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору.

3. Результати навчання.

Застосування знань та розуміння здобувачами вищої освіти:

ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

4. Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна ф.н.)
лекції	16 год.
семінарські заняття	14 год.
індивідуально-консультаційна робота	2 год.
самостійна робота	58 год.

5. Технічне й програмне забезпечення/обладнання. У період сесії використовувати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з викладачем з приводу проведення занять та консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу Internet), доступ до платформи MOODLE, оргтехніку для підготовки (друку) письмових робіт.

6. Політика курсу – здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня повинні дотримуватися академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ».

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

7. Схема дисципліни.

Годин и/ семест р	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
16 год. 2 сем.	Тема 1 «Сутність інтелектуальної власності як об'єкта бухгалтерського обліку»	<i>Семінарське заняття:</i> Тести, робота в групах, виконання практичних завдань, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни.	Оволодіти знаннями щодо сутності інтелектуальної власності як об'єкта бухгалтерського обліку.	3б.
14 год. 2 сем.	Тема 2. «Об'єкти інтелектуальної власності в системі облікових рахунків»	<i>Семінарське заняття:</i> Вирішення тестових завдань, розв'язок практичних (виробничих) ситуацій	Оволодіти знаннями щодо об'єктів інтелектуальної власності в системі облікових рахунків.	3б.
13 год. 2 сем.	Тема 3. «Захист об'єктів інтелектуальної власності та їх податкові наслідки».	<i>Семінарське заняття:</i> Тести, робота в групах, виконання практичних завдань, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни.	Отримати знання щодо захисту об'єктів інтелектуальної власності та їх податкові наслідки.	3б.
14 год. 2 сем.	Тема 4. «Оцінка об'єктів інтелектуальної власності»	<i>Семінарське заняття:</i> Тести, робота в групах, виконання практичних завдань, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни.	Здобути знання щодо оцінки об'єктів інтелектуальної власності.	3б.

6 год. 2 сем.	Тема 5. «Облікове забезпечення використання об'єктів інтелектуальної власності в КТ»	<i>Семінарське заняття:</i> Тести, робота в групах, виконання практичних завдань, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни.	Ознайомитися з особливостями облікового забезпечення використання об'єктів інтелектуальної власності в КТ.	36.
13 год. 2 сем.	Тема 6. «Міжнародне співробітництво щодо захисту об'єктів інтелектуальної власності для цілей бухгалтерського обліку»	<i>Семінарське заняття:</i> Тести, робота в групах, виконання практичних завдань, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни.	Ознайомитися із вимогами щодо захисту об'єктів інтелектуальної власності для цілей бухгалтерського обліку.	36.
14 год. 2 сем.	Тема 7. «Актуальні питання бухгалтерського обліку об'єктів інтелектуальної власності й їх відображення в фінансовій звітності»	<i>Семінарське заняття:</i> Тести, робота в групах, виконання практичних завдань, дискусія, усне опитування, підготовка презентації за тематикою самостійного вивчення дисципліни.	Здобути знання щодо бухгалтерського обліку об'єктів інтелектуальної власності й їх відображення в фінансовій звітності.	36.

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Розподіл балів з навчальної дисципліни (денна форма)

Модулі	Модуль I			Модуль II						Комп'ютерне тестування в MOODLE	Диф. залік	Загальна кількість балів
	T1	T2	KP№1	T3	T4	T5	T6	T7	KP№2			
Систематичність та активність на семінарських заняттях	3	3	5	3	3	3	3	3	5			
Виконання завдань для самостійного опрацювання	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи											
Виконання індивідуальних	-	-	-	-	-	14	-	-	-			

Кількість балів за видами робіт	3	3	5	3	3	17	3	3	5	5	50	100
--	----------	----------	----------	----------	----------	-----------	----------	----------	----------	----------	-----------	------------

9. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	відмінно	Зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.			
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.			
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	середній (репродуктивний)	задовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	Не зараховано

0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			
------	---	--	--	--	--	--

10. Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції Факультету за наявності поважних причин.

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / диференційований залік – 50/50%
Практичні заняття	Кількість балів, яку здобувач вищої освіти отримує на семінарських заняттях, залежить від того, наскільки він продемонстрував своє володіння навчальним матеріалом. Рівень знань здобувача вищої освіти оцінюється: «відмінно» – коли здобувач вищої освіти в повному обсязі або майже в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно або майже всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому основну та допоміжну літературу. Правильно вирішив більшість тестових завдань. «добре» – коли здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом, але окремі аспекти навчального матеріалу здобувач знає не в повному обсязі, тобто фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування). «задовільно» – коли здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом, проте близько половини навчального матеріалу здобувач знає не в повному обсязі. На значну кількість запитань здобувач дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, може допускати грубі помилки, які здатен виправити за допомогою викладача. «незадовільно з можливістю повторного складання» – коли студент дає правильну відповідь лише приблизно на 35% питань, або на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Індивідуальна робота виконується за темою 8.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота передбачає вивчення матеріалу за відповідною темою, його систематизацію та узагальнення у спосіб, прийнятний для здобувача вищої освіти. Окремої оцінки виключно за самостійну роботу не передбачено. Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час практичних занять та написання контрольної роботи, коли за результатами усної відповіді, проходження тестів або написання письмової відповіді оцінюються знання студента, у тому числі знання, отримані за результатами його самостійної роботи.
Умови підсумкового контролю	Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми

	навчальної діяльності: поточне (за змістовні модулі) та підсумкове засвоєння теоретичного матеріалу (залікова робота).
--	--

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

12.1.Основна

1. Подання фінансових звітів: URL: <http://www.minfin.gov.ua> (дата звернення: 15.08.2021)
2. Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.05.99 № 137 (із змінами). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text> (дата звернення 25.08.2021 р).
3. Витрати: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 № 318 (із змінами). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення 15.08.2021 р).
4. Дохід: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 № 290 (із змінами). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення 23.08.2021 р).
5. Загальні вимоги до фінансової звітності: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (із змінами). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 15.08.2021 р).
6. Запаси: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 № 246 (із змінами). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text> (дата звернення 15.08.2021 р).
7. Зобов'язання: Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11, затверджене. наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 № 20 (із змінами). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text> (дата звернення 03.07.2021 р).
8. Податковий кодекс України від 18.11.2011 № 996-XIV (в редакції від 07.12.2020 р.). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення 03.08.2021 р).
9. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 24.05.95 № 88 (із змінами). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text> (дата звернення 09.08.2021 р).
10. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 (із змінами). База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text> (дата звернення 09.08.2021 р).
11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 № 996-XIV. База даних «Законодавство України». ВР України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 29.08.2021 р).

12.2. Додаткова

12. Гоголь Т.А. Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення управління діяльністю суб'єктів господарювання: монографія / за заг. ред. д.е.н., проф. Білопольського О. М. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2012. 372 с.
13. Гоголь Т.А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу : монографія / Т.А. Гоголь. – Чернігів : Видавець Лозовий В.М., 2014. – 384 с.
14. Гура Н.О. Облік видів економічної діяльності: підручник. Київ: ЦУЛ, 2016. 320 с.

15. Гуріна Н.В., Блищик Л.В. Вплив професійного судження бухгалтера на якість фінансової звітності підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2018. №24. С. 405-411.
16. Гуріна Н.В., Дойонко А.М. Застосування професійного судження бухгалтера в умовах ринкової економіки: вітчизняний та міжнародний досвід. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування : науковий журнал* / редкол. : О.А. Шевчук (голов. ред.) та ін. Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2019. Випуск 3, С.40-48.
17. Гуріна Н.В., Коротаєва І.Р. Професійні ризики бухгалтера: сутність та методи їх усунення. Трансформація фінансової системи та обліку в умовах інноваційної глокалізації національної економіки : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. Одеса: Одеський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету. 25-26 жовтня 2018. С. 112 – 113.
18. Інтегроване звітування: Концепція, Методологія та Організація"/ С.Ф. Голов, В.М. Костюченко, Р.В. Кузіна, 2018 р.-252 с.
19. Засадний Б.А. Розвиток бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю діяльності підприємств в умовах застосування МСФЗ: монографія. Вид-во Кондор, 2018. – 304с.
20. Економічна енциклопедія: У 3 т. / Ред. кол.: С. В. Мочерний (відп. ред) та ін. Київ: ВІЦ Академія. 2000–2002. 952с.
21. Кіндрацька Л.М. Нова ідеологія формування бухгалтерської професії в Україні. Школа професійного бухгалтера. 2012. № 11(106). С. 12-14.
22. Концепція розвитку бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту в Україні : монографія / З.-М.-В. Задорожний, Крупка Я.Д., Омецінська І.Я.; за наук. ред.. д.е.н., проф. З. М.-В. Задорожного, д.е.н., проф. Я. Д. Крупки. – Тернопіль: ТНЕУ, 2015.
23. Нестеренко О.О. Інтегрована звітність: теорія, методологія, практика : монографія. – Х. : Видавець Іванченко І. С., 2018. – 410 с.
24. Реслер М. В. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту: монографія. Ужгород: Ліра. 2013.
25. Садовська І. Б., Мачулка О. В. Обліково-аналітичне забезпечення прийняття управлінських рішень: монографія. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2013. 228 с.
26. Ткаченко Н.М. Оновлена фінансова звітність в Україні: навч.-практич. посіб. Київ: Алерта, 2015. 66 с.

12.3. Інформаційні ресурси

27. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>
28. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
29. Кафедра обліку та консалтингу ДПУ. URL: <https://dpu.edu.ua/kaf-oblik-konsoltyng?view=article&id=469:op-oblik-opodat-diyal-mag&catid=114>
30. ЛІГА:ЗАКОН. URL: <http://www.liga.net>
31. Міністерство фінансів України. URL: <http://minfin.gov.ua>
32. Бухгалтер 911. URL: <https://buhgalter911.com/>
33. Все про бухгалтерський облік. URL: <http://www.vobu.com.ua/>
34. Міжнародні стандарти фінансової звітності [http. URL: //www.interbuh.com.ua/](http://www.interbuh.com.ua/)

12.4. Міжнародні видання

35. Бізнес Інформ. Business Inform) // Харківський національний економічний університет, Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку НАН України
36. Економічний часопис – XXI. Economic Annals – XXI Czasopys Ekonomiczny –XXI // ТОВ «Інститут суспільної трансформації», Інститут регіональних досліджень НАН України
37. Міжнародна економічна політика. International Economic Policy // ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

38. Міжнародний науковий журнал «Механізм регулювання економіки». International Scientific Journal «Mechanism of economic regulation» // Сумський державний університет, ПНП «Центр наукових досліджень», Сумське регіональне відділення Академії підприємництва та менеджменту України, ТОВ «Видавничо-торговий дім «Університетська книга»

39. Облік і фінанси. Accounting and Finance // Федерація аудиторів, бухгалтерів і фінансистів АПК України, ННЦ «Інститут аграрної економіки», Національний університет біоресурсів і природокористування України, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», Національний університет харчових технологій, Миколаївський національний аграрний університет, Уманський національний університет садівництва, ТДВ «Інститут обліку і фінансів» (Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана МОН України, Уманський національний університет садівництва, ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України).